

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 75 hallituksen esityksen johdosta laiksi ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta

Eduskunta on 14 päivänä syyskuuta 1994 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen n:o 155.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina finanssi-neuvos Timo Viherkenttä valtiovarainministeriöstä, johtaja Markku Hirvonen ja ylitarkastaja Sirpa-Liisa Venesjärvi verohallituksesta, osastopäällikkö Tero Honkavaara Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitosta, varatoimitusjohtaja Pauli K. Mattila Keskuskauppakamarista, toimitusjohtaja Per Forsskåhl Suomen Varustamoyhdistyksestä, toimitusjohtaja Hans Ahlström Ålands Redarförening r.f.:stä sekä professori Heikki Niskakangas. Lisäksi KHT-tilintarkastaja Jarmo Ikkala Tilintarkastajien Oy:stä on jättänyt asiasta kirjallisen lausunnon.

Hallitus ehdottaa, että säädettäisiin laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta. Ehdotetun lain tarkoituksena on ehkäistä ulkomaisten väliyhteisöjen avulla tapahtuvaa Suomen verotuksen välttämistä, joka voidaan toteuttaa nykyisin ohjaamalla ja varastoimalla tuloa matalan verorasituksen valtioon perustettuun yhteisöön. Ehdotettua lakia ei sovellettaisi teollista tuotantotoimintaa harjoittaviin yhteisöihin. Lain soveltamispiirin ulkopuolelle jäisivät pääsääntöisesti myös ne yhteisöt, jotka ovat valtioissa, joiden kanssa Suomella on voimassa kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva sopimus. Asetuksella säädettäisiin niistä verosopimusvaltioista, joissa yhteisöverotusta voidaan pitää Suomen yhteisöverotukseen verrattavana.

Lakiehdotuksen mukaan Suomessa yleisesti verovelvollista ulkomaisen väliyhteisön osakasta voitaisiin verottaa osuudestaan yhteisön tuloon siinäkin tapauksessa, ettei yhteisö jaa voittoa osakkaille. Ulkomaisella väliyhteisöllä tarkoitettaisiin matalan verorasituksen valtioon perustettua yhteisöä, joka voisi oikeudelliselta rakenteeltaan olla esimerkiksi yhtiö, säätiö tai trusti. Säännökset koskisivat ulkomaisia yhteisöjä, joiden

tuloverotuksen taso on alhaisempi kuin 3/5 kotimaisen yhteisön verotuksen tasosta.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Ehdotettua lakia ei esityksen mukaan sovellettaisi verokeidasvaltiossa teollista tuotantotoimintaa harjoittaviin yhteisöihin. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että myös verokeidasvaltiossa harjoitettu laivanvarustustoiminta jätettäisiin lain soveltamisen ulkopuolelle, jolloin se olisi samassa asemassa kuin teollinen tuotantotoiminta. Ehdotetun muutoksen tarkoituksena on turvata kansainväliset kilpailuedellytykset kansainvälisessä liikenteessä oleville aluksille. Valiokunta ehdottaa, että edellä selostettu muutos tehdään lakiehdotuksen 2 §:n 2 momentin 1 kohtaan.

Jos ulkomainen yhteisö asuu valtiossa, jonka kanssa Suomella on voimassa verosopimus, hyvitetään tämän lain nojalla verotettavasta tulosta maksettavasta verosta samasta tulosta väliyhteisön maksamien valtiollisten tuloverojen määrä, joka sopimuksen mukaan hyvitetäisiin verovelvolliselle, jos tämä olisi ne maksanut. Lakiehdotuksen 6 §:n 2 momenttia ja olemassa olevia verosopimusmääräyksiä tulkittaessa jää epäselväksi, hyvitetäisiinkö väliyhteisön Suomessa asuvalle osakkaalle väliyhteisölain ja verosopimuksen nojalla myös sellaisia veroja, joita ei tosiasiaassa ole maksettu. Tämän vuoksi olisi syytä säätää laissa, ettei ulkomaisen väliyhteisön Suomessa asuvalle osakkaalle myönnetä hyvitystä sellaisen veron perusteella, jota väliyhteisö ei ole maksanut. Valtiovarainministeriön esityksen mukaisesti valtiovarainvaliokunta ehdottaa, että edellä tarkoitettu lisäys tehtäisiin lakiehdotuksen 6 §:n 2 momenttiin.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 §

Ulkomainen väliyhteisö

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomaisena väliyhteisönä ei kuitenkaan pidetä:

1) yhteisöä, jonka tulon on selvitetty pääasiallisesti kertyneen yhteisön asuinvaltiossaan harjoittamasta teollisesta tuotantotoiminnasta tai laivanvarustustoiminnasta taikka suorituksista, joiden maksaja on siinä valtiossa asuva ja siellä teollista tuotantotoimintaa harjoittava, samaan osakeyhtiölain (734/78) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun konserniin kuuluva yhteisö; eikä

(2 kohta kuten hallituksen esityksessä)

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

3—5 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

6 §

Ulkomaisen veron hyvittäminen

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Jos ulkomainen yhteisö asuu valtiossa, jonka kanssa Suomella on voimassa kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva sopimus, hyvitetään 1 momentin mukaisesti ne verot, jotka sopimuksen mukaan hyvitetäisiin verovelvolliselle, jos tämä olisi ne maksanut. *Tämän momentin nojalla ei hyvitetä sopimuksen mukaan hyvitetävää veroa siltä osin kuin se ylittää väliyhteisön tosiasiasa maksaman veron määrän.*

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

7 ja 8 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Saari, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Heikkinen, Hämäläinen, Jokiniemi, Jääskeläinen, Laaksonen,

Lahtinen, Lahti-Nuuttila, Luukkainen, Malm, Mäki-Hakola, Sasi, Tiuri, Turunen, Törnqvist ja Vihriälä sekä varajäsenet Apukka, Backman, Näsi ja Renko.

Vastalause

Hallituksen esitys pyrkii estämään ulkomaisen väliyhteisöjen avulla tapahtuvan Suomen verotuksen välttämisen. Esitys on perusteltu ja tarpeellinen.

Valtiovarainvaliokunta on muuttanut hallituksen esitystä 2 §:n 2 momentin 1 kohdan osalta

siten, että ns. verokeidasvaltiossa harjoitettu laivanvarustustoiminta jätettäisiin lain soveltamisen ulkopuolelle.

Emme pidä tehtyä muutosta perusteltuna, vaan päinvastoin lain tarkoituksen vastaisena. Valtiovarainministeriön vero-osaston lausun-

nossa asiantuntijalausunnoista todetaan: ”Varustamotoiminnan osalta on huomattava, että ulkomaiset suomalaisomisteiset varustamotointia harjoittavat yhteisöt ovat tyypillisesti postilaatikkoyhtiöitä, ja sellaisina luonteeltaan väliyhteisölain säädännön ydinaluetta.”

Edellä olevan perusteella esitämme,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuten valiokunnan mietinnön mukaisesti, paitsi että 2 § hyväksyttäisiin hallituksen ehdotamassa muodossa.

Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 1994

Matti Luttinen
Kerttu Törnqvist
Hannele Luukkainen

Tuulikki Hämäläinen
Jouni Backman
Timo Laaksonen

Pentti Lahti-Nuuttila
Jouko Jääskeläinen
Asko Apukka

